

Konkurss “Pa vienam burtam II” ****

Rīga 09.02.2019.

33 konkursa jautājumu atbildes vārdu pirmie burti ir latviešu alfabēta burti: 1. jautājumam – pirmais burts, 2. jautājumam – otrs burts utt., 33. jautājumam – trīsdesmit trešais burts. Par pareizu atbildi uz jautājumu pienākas viens punkts. Maksimāli iespējamais punktu skaits – **33**.

1. Tas ir 3 burtu palindroms, vārda tulkojums - “jūras cilvēks”, tā Japānā sauc cilvēkus (pārsvarā sievietes), kuri nirst jūrā, lai iegūtu pērles, moluskus vai jūraszāles.

.....

2. Antona Čehova lugas “Ivanovs” varonis grāfs Šabeļskis atrod lielu līdzību starp advokātiem un viņiem. Vienīgā starpība: advokāti tikai aplaupa, bet .. gan aplaupa, gan nogalina.

.....

3. Tēvs saņēma Nobela prēmiju fizikā 1922. gadā, dēls saņēma Nobela prēmiju fizikā 1975. gadā. Viņu uzvārds ir ..

.....

4. Šī ierīce ir kādas komplicētas iekārtas neatņemama sastāvdaļa. To standarta izmērs (diametrs) ir 3,5 collas, kā arī 2,5 collas. Tās iedala pēc to pieslēguma veida. Pirmie, taču dārgie, bija SCSI. Vēlāk parādījās PATA, SATA u.c. Kā sauc šīs ierīces?

.....

5. Pantiņš no pirmo Ulmaņlaiku ceļveža, kas reklamēja Itālijas apmeklējumu: “Tur, kur gardi *makarone*, aizvedīs Jūs ..”

.....

6. Latvijas Nacionālās frontes laikraksts

7. Viena no pirmajām feministēm franču rakstniece, žurnāliste un politiskā darbiniece Olimpija de Gūža (*Olympe de Gouges*) 18. gadsimta beigās uzrakstīja “Sievietes un pilsones tiesību deklarāciju”. Slavens kļuva citāts no šī dokumenta: “Ja sievietei ir tiesības kāpt uz .. , tad viņai ir tiesības kāpt arī tribīnē”.

.....

8. 2019. gada 13. februārī Latvijā notika pasaulē atpazīstams un atzīts *Junior Achievement* karjeras izglītības pasākums 1.-12. klašu skolēniem ..

.....

9. “Kad es Tevi ieraudzīju, dzērvenīt,/ Dziļu purvu bridu - ogas palasīt./ Gulēji tu savā sūnu gultiņā,/ Lielām dziļām meža meitas actiņām” utt. Izpildītājs?

.....

10. **à è ì ò ù** Kā sauc zīmi, kas atrodas virs burtiem?

11. Kā?

12. Nerealizējams fantāzijas auglis (pārnestā nozīmē)

13.

.....

14. Pēc vienas no versijām šo dzērienu pagājušā gadsimta 40-to gadu beigās izgudrojis šefpavārs Džozefs Šeridans. Vietējā valodā tā nosaukums ir *caife Gaelach*. Starptautiskā bārmeņu

asociācija (IBA) to iekļāvusi oficiālo kokteiļu sarakstā. Kā sauc šo dzērienu?

15. Kā sauc populāru rotaļlietu, kas darbojas pēc Maksvela svārsta un žiroskopa principa?

16. Ar mazo burtu – gaisa sildīšanas ierīce domnās, ar lielo burtu – pazīstama latviešu mūziķa (dz.1974.g.) uzvārds

17. Kā sauc iedzīvotāju skaita ziņā lielāko Latvijas pagastu?

18. Viena no neparastākajām 19. gadsimtā radītajām gleznām Ž.O.D. Engra “.. odaliska”.

19. Tā ir pazīstamākā Austrālijas latviešu rokgrupa. Dibināta 1978. gadā, pārtraukusi darbību 1987. gadā, uz īsu laiku atsākusi darbību 2010. gadā. Grupas līderis – Viktors Brenners. Kā sauc grupu?

20. Uzrakstiet jēdzienu (divos vārdos), kas apvieno šo rindu: $Mg_3Si_4O_{10}(OH)_2$, $CaSO_4 \cdot 2H_2O$, $CaCO_3$, CaF_2 , $Ca_5(PO_4)_3(OH, Cl, F)$, $KAlSi_3O_8$, SiO_2 , $Al_2SiO_4(OH, F)_2$, Al_2O_3 , C

21. Padomju kinokomēdijas “Veči laupītāji” (*Старуки-разбойники*) ievadā izskan frāze: “Pensionārs ir cilvēks, kuram maksā naudu, lai viņš ..”. Pabeidziet frāzi ar vienu astoņburtu vai desmitburtu vārdu!

22. VAZ-2121 jeb

23. Ar šo grieķu izcelsmes vārdu (nosacīti xyz) apzīmē pretrunīgas nozīmes vārdu savienojumu, piemēram, *karstais ledus, skanīgais klusums, dzīvais mironis, patiesie meli* utt. Par 90% esmu pārliecināts, ka Jūs nezināsiet šo vārdu, tāpēc piedāvāju alternatīvu: izdomājiet un uzrakstiet vienu xyz. Pieci asprātīgāko xyz autori iegūs pilnvērtīgu punktu! Piezīme: vārda zināšana un iekļūšana minēto piecu skaitā papildus punktus nedos!

24. Šīs tropiskās salu valsts galvaspilsētas nosaukums tulkojumā no portugāļu valodas nozīmē “pludmale”. Kā sauc galvaspilsētu?

25. Dž. Geršvins – “.. blūza stilā”, Fredijs Merkūrijs – “Bohēmijas ..”, S. Rahmaņinovs – “.. par Paganīni tēmu”. Uzrakstiet vajadzīgo vārdu daudzpunkšu vietās!

26. ģ

27. *Chardonnay + Pinot Noir + Pinot Meunier = ?*

28. Bērnu mīkla: lielā kustīgā kastē ar ūsām sēž un stāv daudz cilvēku. Kas tas ir?

29. Viens kubā Kubā ir

30. Vīrieši šo sporta spēli olimpiādēs sāka spēlēt 1900.gadā, sievietes – pēc 100 gadiem. Obligāts nosacījums šajā spēlē: “laukuma” temperatūrai jābūt vismaz 26°C. Kā sauc spēli?

31. Tas ir otrs lielākais tāda veida dabas objekts Latvijas teritorijā. Par to plašāk uzzināja tikai 1982. gadā. Tas ir sarkanīgs, tā malas vertikālas, izmēri 6,4x6x4 m, apkārtmērs 20 m, tilpums – ap 100 m³, tā augšējā virsma ir teju plakana un sasniedz ap 30 m². Kā to sauc?

32. 2010. gada vārds latviešu valodā - performances veids, kuras dalībnieki, parasti liels cilvēku pūlis, sapulcējas vienā vietā, veic neparastas darbības un tūlīt pēc tam izklīst.

33. Šo tropu un subtropu dzīvnieku balseņu ir vāji attīstītas, tāpēc līdz šim tika uzskatīts, ka tie ir mēmi. Pēdējā laikā noskaidrots, ka tie “sarunājas” infraskaņas diapazonā. Kā sauc šos dzīvniekus?

Sastādīja V.Insbergs

Atbildes: 1. – ama; 2. – ārsti; 3. – Bors; 4. – cietie diski; 5. – čičerone; 6. – DDD; 7. – ešafota; 8. – “Ēnu diena”; 9. – *Ferrum*; 10. – *gravis*; 11. – *genitīvs*; 12. – *hīmēra*; 13. – *Infinitī*; 14. – iru kafija; 15. – jojo; 16. – kaupers, Kaupers; 17. – Ķekavas pagasts; 18. – Lielā ..; 19. – *Ļembasts*; 20. – Mosa skala; 21. – nestrādā (nestrādātu); 22. – *Nīva*; 23. – oksimorons; 24. – Praja; 25. – rapsodija; 26. – Saturns; 27. – šampanietis; 28. – trolejbuss; 29. – uno; 30. – ūdenspolo; 31. – “Velna Skroderis”; 32. – zibakcija; 33. – žirafes